Ing. arch. Ľubomír Polák - autorizovaný architekt
Októbrová 44, 08001 Prešov; ateliér: Prešov, Požiarnická 17, tel.0907128516
e-mail:ubopolak@orangemail.sk

ZADANIE

pre územný plán obce (ÚPN-O)

ŠIROKÉ

Schválené obecným zastupiteľstvom
uznesením č. 131/2021
dňa 18. 2. 2021
Ing. Stanislav Bartoš, starosta obce

OBEC ŠIROKÉ

december 2020

A. Dôvody pre obstaranie územného plánu obce

Obec má územný plán (ÚPN) pôvodne spracovaný v stupni sídelný útvar (Stavoprojekt Prešov, 1987 -1989), schválený Radou ONV 5.mája 1989 uznesením c. 107/1989; zadávacím dokumentom boli Územné a hospodárske zásady (ÚHZ). Následne bol spracovaný doplnok k ÚPN-SÚ Široké (APS s.r.o. Prešov, 1995), schválený Obecným zastupiteľstvom 5. mája 1995 uzn. č. 34/1995. Zmeny a doplnky č.2 boli spracované v r. 2013 (A.P.H. ateliér Prešov) schválené Obecným zastupiteľstvom uzn. č. v r. 2014.
V r.2020 sa obec Široké rozhodla obstarať na základe verejného obstarávania nový územný plán, ktorý by zodpovedal požiadavkám zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v platnom znení, ako aj vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch (ÚPP) a územnoplánovacej dokumentácii (ÚPD).
Hlavným dôvodom obstarania územného plánu obce (ÚPN-O) je dať impulz pre rozvoj sídla, ako aj poskytnúť obecnej samospráve nástroj na riadenie investičného procesu v návrhovom období do r. 2040.

B. Stanovenie hlavných cieľov rozvoja územia

Cieľom riešenia územného plánu musí byť maximálne využitie pozitívnych predpokladov – a naopak – eliminácia negatívnych aspektov rozvoja obce. Tie boli definované v záverečnej kapitole sprievodnej správy prieskumov a rozborov (PaR) ÚPN-O Široké spracovaných v septembri 2020.
Pozitívami sú:
- poloha obce neďaleko krajského mesta Prešov, navyše blízko sídelnej rozvojovej osi 1. stupňa Žilina – Martin – Poprad – Prešov
- prítomnosť nadradenej cestnej siete (cesta I/18, diaľnica D1); funkcia dopravného uzla (ciest D1, I/18, III/3420)
- strediskovosť obce (spádové územie Víťaz, Ovčie) z hľadiska zariadení občianskej vybavenosti (ZŠ pre 1.-9. roč., zdrav. stredisko, pošta, matrika, obchody a služby)
- čiastočné vybavenie obce tech. infraštruktúrou (vodovod, plynovod, elektrina)
- prítomnosť prírodných výrobných zdrojov (poľn. pôda, lesy, vodné toky)
- zdravé životné prostredie (poloha mimo globálnych zdrojov znečistenia)
- významné príjmy obce z vlastnej činnosti, racionálne hospodárenie samosprávy, aktivita obce na poli investičných projektov z externých zdrojov (miestneho hospodárstva, bytovej výstavby, športu, CR)

Negatíva, brzdiace rozvoj obce, sú nasledovné:
- stagnujúca demografická skladba; emigrácia mladého obyvateľstva z dôvodu nižšej ponuky pracovných príležitostí v porovnaní s väčšími mestami
- nekompletné vybavenie obce tech. infraštruktúrou (chýba verejná kanalizácia)
- izolovanosť miestnej časti (m.č.) Pod Braniskom, absencia zariadení zákl. obč. vybavenosti v tejto m.č.
- rozdrobenosť pozemkov - limitujúci faktor rozvojových aktivít z dôvodu náročnosti vysporiadania majetkoprávnych vzťahov (pre výstavbu RD, budovanie cyklotrás).

Hlavné úlohy, ktoré má územný plán riešiť, možno zhrnúť do týchto bodov:
- využiť všetok potenciál prírodno-geografických a stavebno-kultúrnych daností prostredia, stanoviť limity rozvoja územia a regulatívy priestorového usporiadania, s ohľadom na dodržanie kvality životného prostredia
- vytvoriť podmienky pre komplexný rozvoj všetkých funkcií sídla: výroby, bývania, rekreácie, sociálnej infraštruktúry (občianskej vybavenosti); navrhnúť novú hranicu územia určeného na zástavbu
- riešiť adekvátnu dopravnú a technickú vybavenosť
- vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby

v zmysle §21 ods.2 stavebného zákona je potrebné spracovať koncept ÚPN-O; vzhľadom k veľkosti obce a zložitosti problémov postačí v 2 variantoch. Predmetom variantného riešenia má byť:
- výber lokality pre výstavbu rodinných domov resp. jej veľkosť
- výber plochy pre niektoré zo zariadení sociálnej a technickej infraštruktúry
- návrh priestorového usporiadania centra obce v spojení s riešením križovatky ciest I/18 a III/3420

C. Vymedzenie riešeného územia

Riešeným územím je celý kataster obce s rozlohou 2579 ha, pričom jeho ťažiskom sú plochy súčasného zastavaného územia (z.ú.) jadrovej obce a miestnej časti (m.č.) Pod Braniskom, vrátane priľahlého extravilánu perspektívnej urbanizácie. Hustota osídlenia je 95 obyv./km^2.
V katastrálnom území (k.ú.) obce Široké sú zastúpené tieto druhy pozemkov v rámci súčasnej krajinnej štruktúry a využitia územia:

2.1. V oblasti hospodárstva

2.1.4. Obmedzovať vhodným urbanistickým riešením možný negatívny dopad priemyselnej a stavebnej produkcie na životné prostredie a na prírodnú krajinu.

2.1.5. Vytvárať podmienky kompaktného rozvoja obcí primárnym využívaním voľných, nezastavaných územných častí zastavaného územia obcí. Pri umiestňovaní investícií prioritne využívať revitalizované opustené hospodársky využívané územia (tzv. hnedé plochy – brownfield).

2.2. V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

2.2.1. Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo a prírode blízke obhospodarovanie lesov v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability.

2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy, jej využitie, aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.

2.2.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii plní.

2.2.6. Podporovať územný rozvoj siete chovných a lovných rybníkov na hospodárske využitie a súčasne aj pre rôzne formy rekreačného rybolovu.

2.3. V oblasti ťažby

2.3.1. Zabezpečiť ochranu nerastných surovín rešpektovaním výhradných ložísk, chránených ložiskových území, ložísk nevyhradených nerastov, ako aj dobývacích území, pri zohľadnení nárastu významu iných spôsobov využívania územia.

3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

3.1. V oblasti školstva

3.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení v závislosti na vývoji rastu/poklesu obyvateľstva v území obcí s intenzívnou urbanizáciou.

3.2. V oblasti zdravotníctva

3.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania.

3.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú dostupnosť nemocničných zariadení a zdravotníckych služieb pre obyvateľov jednotlivých oblastí kraja.

3.2.3. Vytvárať územno–technické predpoklady pre rozvoj domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.

3.3. V oblasti sociálnych vecí

3.3.3. Vytvárať územno–technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.

3.3.4. Zohľadniť nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané podmienky pre zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

3.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

3.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.

3.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia najmä pre občiansku vybavenosť.

3.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.

4. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

4.2. Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmus využitím:

4.2.2. Výhodného dopravného napojenia medzinárodného významu.

4.2.3. Rekreačných krajinných celkov (RKC) – Tatranský región (RKC Vysoké Tatry, RKC Belianske Tatry, RKC Spišská Magura, RKC Ľubické predhorie, RKC Kozie chrbty, RKC Ľubovnianska vrchovina), Spišský región (RKC Stredný Spiš a RKC Levočské vrchy), Šarišský región (RKC Čergov, RKC Bachureň – Branisko, RKC Slanské vrchy, RKC Busov, RKC Dukla), Hornozemplínsky región (RKC Domaša, RKC Nízke Beskydy, RKC Východné Karpaty, RKC Vihorlat).

4.8. Posudzovať individuálne územia vhodné pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska únosnosti rekreačného zaťaženia a na základe konkrétnych požiadaviek ochrany prírody a krajiny a krajinného obrazu.

4.17. V územných plánoch obcí minimalizovať zmenu funkcie opodstatnených plôch rekreácie a turizmu na inú funkciu, predovšetkým na bývanie.

4.19. Podporovať rozvoj príslušnej rekreačnej vybavenosti a umiestňovanie rekreačného mobiliáru pri cyklistických trasách a ich križovaní, v obciach a turisticky zaujímavých lokalitách (rekreačný mobiliár, stravovacie a ubytovacie zariadenia).

4.20. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít, rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych/prevádzkových dvorov na rozvoj agroturistických areálov.

4.21. Prepájať agroturistické zariadenia s inými turistickými zariadeniami, najmä rekreačnými trasami (pešími, cyklistickými, jazdeckými, ...).

7.4. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania ostatných funkčných zložiek v území.
7.5. Rešpektovať pri rozvoji jednotlivých funkčných zložiek v území základné charakteristiky primárnej krajinnej štruktúry, nielen ako potenciál územia, ale aj ako limitujúci faktor.
7.6. Rešpektovať a podporovať krajinotvornú úlohu lesných a poľnohospodársky využívaných plôch v kultúrnej krajine.
7.7. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.
7.8. Podporovať revitalizáciu zanedbaných, opustených, neupravených rozsiahlych výrobných areálov, výrobných zón, urbanizovaných území a výškových stavieb.
7.10. Podporovať zakladanie alejí, stromoradí v poľnohospodárskej krajine a chrániť a revitalizovať existujúce.
7.11. Rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov a záplavové/inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno–bylinné porasty.
7.12. Zachovať a rekonštruovať existujúce prvky malej architektúry v krajine a dopĺňať nové výtvarné prvky v súlade s charakterom krajiny.
7.13. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.
8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska zachovania kultúrno – historického dedičstva
8.1. Rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené a navrhované na vyhlásenie, národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma.
8.2. Zohľadňovať a chrániť v územnom rozvoji kraja:
8.2.4. Známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov.
8.2.5. Navrhované a existujúce národné kultúrne pamiatky a ich súbory, areály a ich ochranné pásma, s dôrazom na lokality pamiatkových rezervácii, pamiatkových zóna na medzinárodne významné národné kultúrne pamiatky.
8.2.8. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.
8.3. Rešpektovať vyhlásené ochranné pásma pamiatkového fondu, kde sú určené podmienky i požiadavky, ktoré vyjadrujú ochranu nielen vybraného stavebného fondu na území kraja, ale aj pamiatkové územia.
8.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etno–kultúrne a hospodársko–sociálne celky.
8.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany prírody a prírodných zdrojov.
8.6. Nové cesty I. triedy, rýchlostné komunikácie a diaľnice je možné viesť cez pamiatkové územia, areály národných kultúrnych pamiatok alebo v bezprostrednom okolí národných kultúrnych pamiatok, iba v odôvodnených prípadoch vo verejnom záujme a výnimočných prípadoch s rešpektovaním a ochranou ich pamiatkových hodnôt, s elimináciou nežiadúcich vplyvov v čase výstavby.
8.7 Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho jedinečných kultúrno –historických danosti v nadväznosti na všetky zámery územného rozvoja.
9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia
9.1. Širšie vzťahy, dopravná regionalizácia
9.1.1. Realizovať opatrenia stabilizujúce pozíciu Prešovského kraja v návrhovom období v dopravno–gravitačnom regióne Východné Slovensko.
9.2. Rešpektovať postavenia paneurópskych multimodálnych koridorov Va., ako súčasť koridorovej siete TEN-T, v línii Bratislava – Trnava - Žilina - Prešov/Košice - Záhor/Čierna nad Tisou - Ukrajina/Užhorod, určený pre diaľničnú sieť - D1.
9.3. Cestná doprava
9.3.1. Rešpektovať trasovanie ciest zaradených podľa európskej dohody AGR, lokalizovaných v Prešovskom kraji:
9.3.1.1. E 50 v trase hranica ŽSK – Poprad – Prešov – hranica KSK.
9.3.2. Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy – definovanú pasportom Slovenskej správy ciest "Miestopisným priebehom cestných komunikácií", ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestných pozemkov v zastavanom území Prešovského kraja.
9.3.7. Chrániť územný koridor, vytvárať územno–technické podmienky a realizovať:
9.3.7.1. Diaľnice D1 a rýchlostné komunikácie R, ciest I., II. triedy a vybrané úseky III. triedy, úpravy ich parametrov, preložky, obchvaty a prepojenia vrátane prejazdných úsekov dotknutých sídiel.
9.3.7.3. Cesty zlepšujúce dopravnú dostupnosť a parametre k významným hospodárskym územiam najmä výroby a obchodu.
9.3.7.4. Homogenizácie dvojpruhových ciest I., II. a III. triedy, vrátane prejazdných úsekov dotknutých obcí.
9.3.7.5. Na dvojpruhových cestách s kategóriou ciest I., II. a III. triedy miestne rozširovanie na 3 pruhy (v stúpaní alebo pre striedavú možnosť predbiehania) za účelom zvyšovania bezpečnosti a plynulosti dopravy.
9.3.7.6. Odstraňovanie bodových a líniových dopravných závad a obmedzení.
9.3.7.7. Modernizáciu a údržbu súbežných ciest I., II. a III. triedy k diaľniciam a rýchlostným cestám, vrátane prípojných komunikácií a križovatiek (jedná sa o náhradné trasy v prípadoch núdzových odklonov alebo veľkých opráv na hlavných ťahoch) a ich prepojenie na miestne komunikácie.
9.3.7.8. Rozvíjanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry rešpektujúcu národné kultúrne pamiatky, ich bezprostredné okolie (do 10 m) a ochranné pásma pamiatkového územia (zoznam na www.pamiatky.sk), archeologické náleziská a pamätihodnosti obcí a záujmy ochrany prírody.
9.3.7.9. Opatrenia na cestách, ktoré eliminujú dopravné strety s lesnou zverou.

10.6. V oblasti zásobovania elektrickou energiou
10.6.1 Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje, elektrárne, vodné elektrárne, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN a pod.).
10.7. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom
10.7.4. Rešpektovať trasy VTL plynovodov, ich ochranné a bezpečnostné pásma.
10.7.5. Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma objektov plynárenských zariadení, technologických objektov (regulačné stanice plynu, armatúrne uzly) a ostatných plynárenských zariadení.
10.7.6. Rešpektovať predpoklad, že v budúcnosti môže dôjsť k čiastkovým rekonštrukciám existujúcich plynárenských zariadení (VTL plynovodov). Nové trasy budú rešpektovať existujúce koridory VTL vedení a budú prebiehať v ich ochrannom a bezpečnostnom pásme.
10.8. V oblasti využívania obnoviteľných zdrojov
10.8.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre výstavbu zdrojov energie využívajúc obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z environmentálnej únosnosti územia.
10.8.2. Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
10.8.2.2. V biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni.
10.8.2.3. V okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA).
10.8.2.4. V okolí turistických centier regionálneho a nadregionálneho významu vo vzdialenosti min. 1000 m.
10.8.2.5. V krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách.
10.8.2.6. V ochranných pásmach diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. a II. triedy.
10.8.2.7. V ucelených lesných komplexoch.
10.9. V oblasti telekomunikácií
10.9.1. Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.
10.9.2. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.
10.9.3. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.
10.9.4. Vytvárať územné predpoklady pre potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.
10.9.5. Zariadenia na prenos signálu prioritne umiestňovať na výškové budovy a továrenské komíny, aby sa predišlo budovaniu nových stožiarov v krajine. Existujúce stavby na prenos signálu spoločne využívať operátormi a nevyužívané stožiarové stavby z krajiny odstraňovať.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:
1.4. Cyklistická doprava
1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.
2. V oblasti nadradenej technickej infraštrukúry
2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd
2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.
2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácii, nádrží
2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.
2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrží, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov.
2.6. V oblasti telekomunikácií
2.6.1. Stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.

E. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

Obec Široké sa nachádza 25 km západne od krajského mesta Prešov. Ako strediskova obec miestneho významu poskytuje pre spádujúce sídla (Ovčie, Víťaz) aj základnú občiansku vybavenosť (ZŠ pre 1.-9. roč., zdrav. stredisko, pošta, úradovňa polície). Infraštrukturálne bude previazaná aj s obcou Fričovce (kanalizácia so spoločnou ČOV).
Obec Široké leží pri hlavných dopravných tepnách regiónu, ktorými sú diaľnica D1 a cesta I/18 Poprad – Prešov. Rozhodujúci podiel dopravy v tomto smere prevzala diaľnica D1. Na severovýchodnom okraji obce je mimoúrovňová križovatka umožňujúca prepojenie oboch komunikácií. V centre obce sa z cesty I/18 vypája v smere na Víťaz a Kluknavu cesta III/3420.
Diaľnica v úseku Fričovce – východný portál tunela Branisko prechádza v blízkosti zastavaného územia obce, s vplyvom na životné resp. obytné prostredie. Nezrealizovala sa totiž protihluková stena, a to z dôvodu, že pôvodne sa uvažovalo iba s polovičným profilom tejto nadradenej komunikácie.

Vekovú štruktúru v obci teda možno hodnotiť ako stagnujúcu. Zvýšenie počtu obyvateľov v návrhovom období je možné dosiahnuť sčasti prirodzeným prírastkom, sčasti migráciou.
Národnostná skladba je takmer jednoliata; až 98,1% obyvateľov (2354 osôb) je slovenskej národnosti.
Čo sa týka konfesionánej skladby, výrazne najviac - 2304 obyv. (96,0%) vyznáva rím.-kat. náboženstvo, 4 obyv. sa hlásia k evan. cirkvi a.v., 12 obyv. (0,5%) ku gr.-kat. cirkvi, 2 osoby k Jehovovým svedkom, 3 os. k iným, 13 osôb je bez vyznania, u 62 osôb náboženská príslušnosť nebola zistená.
Demografické vyhliadky obce pre návrhové obdobie sú optimistické; hlavným dôvodom je trend k decentralizácii osídlenia, podporujúci najmä rozvoj obcí s dobrým dopravným napojením na veľké centrá osídlenia (Prešov).

Naša prognóza pre návrhové obdobie je nasledovná:

Rok	2020	2030	2040
Počet obyv.	2462	2550	2650

b) Zamestnanosť

Podľa Sčítania v r. 2011 žilo v obci 1716 ekonomicky aktívnych osôb (osôb v produktívnom veku), čo predstavuje 71,5% z celk. počtu obyvateľov. Pracujúcich bolo 1147 osôb (67% osôb v ekonomicky aktívnom, produktívnom veku).
Z toho za prácou do zamestnania odchádzalo 912 osôb, čo predstavuje až 79,5% pracujúcich.
V návrhovom období sa predpokladá mierne zníženie % osôb v ekonomicky aktívnom (produktívnom) veku vo vzťahu k celkovému počtu obyvateľov a mierne zvýšenie % pracujúcich osôb vo vzťahu k počtu osôb v ekonomicky aktívnom (produktívnom) veku - domnievame sa totiž, že v r.2011 nezamestnanosť ako dôsledok hosp. krízy kulminovala. Ďalej predpokladáme vysoké % osôb odchádzajúcich za prácou mimo obce; z hľadiska štruktúry pracovných pozícií výrazný podiel III. sektoru - najmä výrobných služieb.
Výsledná prognóza zamestnanosti k návrhovému r. 2040 vyzerá potom nasledovne:

- počet osôb v ek. aktívnom (produktívnom) veku)	1749 (66% celk. počtu obyv.)
- počet pracujúcich osôb	1224 (70% osôb v ek. aktívnom, produkt. veku)
z toho: - odchádzajúcich za prácou	979 (80% pracujúcich)
- zostávajúcich v obci	245
- počet osôb dochádzajúcich za zamestnaním do obce	10
- počet prac. príležitostí potrebných v obci	255
I. sektor (poľnohosp.+ lesné hosp.+ vodné hosp. + ťažba surovín)	25
II. sektor (priemysel)	25
III. sektor - verejný (školstvo, verej. správa, zdrav. a soc. starostl.)	90
- súkromný (súkr. výroba, predaj, služby)	215

H. Požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

Návrh musí vychádzať z existujúcej urbanistickej kompozície. Zastavané územie je zložené z hlavnej - jadrovej časti obce a z miestnej časti (m.č.) Pod Braniskom. Úplné zrastenie oboch sídelných území v návrhovom období nie je reálne - kvôli nemalej vzdialenosti (viac ako 2 km); ich fyzické priblíženie je však žiaduce.
Pri tvorbe urbanistickej kompozície je v návrhu ÚPN-O potrebné:
- rešpektovať exist. funkčné zónovanie, prírodné a topografické danosti prostredia
- dobudovať rozostavané lokality RD, nové pozemky vytvárať v závislosti od možností vybavenia tech. infraštruktúrou (najmä verejným vodovodom)
- revitalizovať územie s plochami výroby kde došlo k útlmu výrobnej činnosti či dokonca zániku prevádzky, a to aj na účely miestneho hospodárstva (zberný dvor, kompostovisko)
- usilovať o ďalšie zveľadenie centrálnych priestorov: hlavného centra obce (v spojitosti s dopravným riešením križovatky ciest I/18 a III/3420) i subcentier (v zhode s dobudovaním či obnovou zariadení občianskej vybavenosti)
- štruktúru novej obytnej zástavby zladiť s tradičnou štruktúrou; zohľadniť existujúcu parceláciu a uličnú sieť, prednostne podporiť zástavbu lokalít s čiastočne prítomnou dopravnou a tech. infraštruktúrou
- výraznejšie zapojiť do organizmu obce - ako aj pre účely dynamického CR - všetky atraktívne prírodné prvky (rieku Svinka a jej prítoky, predhorie Braniska)
- podporiť rozvoj CR vrátane individuálneho v m.č. Podbranisko; územno-priestorový rozvoj tu nasmerovať k priblíženiu oboch sídelných blokov (s jadrovou časťou obce).

I. Požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do riešeného územia nezasahujú ani ochranné pásma, resp. prekážkové roviny a plochy letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo riešeného územia obce.

d) Cyklistická doprava

Značená cyklotrasa obcou nevedie. V ÚPN-O je potrebné riešiť cyklistický chodník pozdĺž Svinky do Fričoviec, kde dôjde k napojeniu na cyklistické trasy v rámci mikroregiónu; vytvoriť systém ďalších cyklotrás v katastri s využitím existujúcej siete účelových, poľných i lesných ciest.

e) Pešie komunikácie

Pozdĺž cesty I/18 je v najrušnejších úsekoch s obytnou zástavbou vybudovaný spojitý chodník, niekde aj obojstranný. Bez chodníka sú iba okrajové polohy v severnej časti obce (s prevádzkami výroby, výrobných služieb, veľkoskladov), a tiež v m.č. Pod Braniskom. Požiadavka na výstavbu týchto chýbajúcich úsekov chodníkov je uvedená už v kap. 10.a v rámci potreby odstránenie líniových dopravných závad. Pozdĺž cesty III/3420 je zrealizovaný jednostranný chodník, trasovaný striedavo po jej východnej aj západnej strane. Chodníky sú vybudované aj pri zariadeniach obč. vybavenosti v centre a pri niektorých miestnych komunikáciách; ide však skôr o výnimku, lebo šírkové usporiadanie existujúcich MK to neumožňuje. V jadrovej časti obce sa žiada najmä vybudovanie spojitého chodníka od autobusovej zastávky pri OcÚ k ZŠ z dôvodu bezpečného pohybu detí.

2. Vodné hospodárstvo

a) Úprava tokov

Cez k.ú. Široké preteká vodohospodársky významný vodný tok (v zmysle vyhl. MŽP SR č. 211/2005 Z.z.) Svinka, identifikačné číslo (ID) 3-32-03-1532. Upravený je úsek v rkm 42,650 – 43,050, t.j. nad kostolom po centrum obce; úpravy koryta však nie sú dostatočné na odvedenie Q100-ročnej veľkej vody. Okrem tejto hlavnej vodnej tepny v riešenom území má SVP š.p. vo svojej správe ďalšie drobné vodné toky - prítoky Svinky:

- bezmenný ľavostranný (ľ.) prítok Svinky - skrátené ID 1840 (rkm zaústenia 49,000) s jeho bezmenným ľavostranným prítokom ID 1841
- bezmenný ľ. prítok Svinky ID 1839 (rkm zaústenia 47,800)
- bezmenný ľ. prítok Svinky ID 1838 (rkm zaústenia 47,400)
- bezmenný ľ. prítok Svinky ID 1837 (rkm zaústenia 47,300)
- bezmenný ľ. prítok Svinky, ID 1835 (rkm zaústenia 46,800)
- Rakovský jarok ID 1829 s jeho bezmenným ľ. prítokom ID 1830
- Brezový jarok ID 1828; upravený je úsek v rkm 0,000 - 0,350 (od ústia do Svinky po teleso cesty I/18
- bezmenný ľ. prítok Svinky ID 1826 (rkm zaústenia 44,100); upravený je úsek v rkm 0,000 - 1,100 (od ústia do Svinky po účelovú komunikáciu z hosp. dvora 1)
- bezmenný pravostranný (p.) prítok Svinky ID 1823 (rkm zaústenia 42,950)
- bezmenný p. prítok Svinky (miestny názov Padanička) ID 1821 (rkm zaústenia 42,800) s jeho bezmenným p. prítokom ID 1822; upravený je úsek v rkm 0,000 - 0,500 (od ústia do Svinky po Dom záhradkárov)
- Kolbašský potok ID 3-32-03-1815 s jeho bezmennými prítokmi so skrát. ID 1816, 1817, 1818, 1819, 1820; upravený je úsek v rkm 0,200 – 0,700 (od mosta miestnej komunikácie k ZŠ po paralelné južné rameno – vyschnuté pôv. koryto)
- bezmenný ľ. prítok Svinky ID 1814 (rkm zaústenia 42,400)
- bezmenný ľ. prítok Svinky ID 1813 (rkm zaústenia 42,100); upravený je úsek v rkm 0,000 - 0,200 (od ústia do Svinky pomost miestnej komunikácie západne od cesty I/18)
- bezmenný p. prítok Svinky ID 1812 (rkm zaústenia 42,050); upravený je úsek v rkm 0,000 - 0,250 (od ústia do Svinky po okraj lesa východne od intravilánu)
- bezmenný ľ. prítok Svinky ID 1811 (rkm zaústenia 41,700)
- bezmenný ľ. prítok Svinky ID 1810 (rkm zaústenia 41,500)); upravený je úsek v rkm 0,000 - 0,100 (od ústia do Svinky po cestu I/18, t.j. pozdĺž hlavného príjazdu do areálu Zlatá studňa)
- bezmenný ľ. prítok Svinky ID 1809 (rkm zaústenia 41,300)
- Stašovský potok ID 3-32-03-1796
- bezmenný ľ. prítok Dolinského potoka ID 3-32-01-2617 (rkm zaústenia 7,200) s jeho bezmenným ľ. prítokom ID 2618; upravené sú úseky v rkm 0,000 - 0,600; 1,400 - 1700; 1,900 - 2,000 na ID 2617 a 0,250 - 0,260 na ID 2618.

V katastri sa nachádzajú aj vodné toky, ktoré sú v správe Lesy š.p. BB a Hydromeliorácie š.p. BA.

Vodárenské zdroje závodu Zlatá studňa v k.ú. Dúbrava možno využiť ako rezervu pre zásobovanie obyvateľov Širokého.
Do ochranného pásma vodárenských zdrojov (VZ) II. stupňa obecného vodovodu zasahuje ložisko nevyhradeného nerastu (LNN 4051) stavebného kameňa Branisko II; rovnako v kolízii je aj LNN 4043 a PHO VZ pre závod Zlatá studňa v k.ú. Dúbrava. Akákoľvej ťažba tu musí byť podriadená ochrane VZ.

c) Odkanalizovanie

Splašková kanalizácia
Obec Široké nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu. Splašky z obytnej zástavby sú odvádzané do žúmp, často však končia v rigoloch pozdĺž miestnych komunikácií.
Projekčne je pripravený návrh gravitačnej splaškovej kanalizácie, ktorá sa napojí na systém existujúcej kanalizácie obce Fričovce, s vyustením do ČOV situovanej pri recipiente Svinka. Súčasná kapacita ČOV Fričovce je 1200 EO (slúži pre Fričovce a Šindliar); po napojení obcí Lipovce a Široké je navrhované jej rozšírenie na 5000 EO.
V jadrovej časti obce je potrebné neodkladne vybudovať verejnú splaškovú kanalizáciu v zmysle spracovaného projektu (ing. Zvada). Súčasne je potrebné riešiť rekonštrukciu ČOV Fričovce – zvýšenie jej kapacity.
V m.č. Pod Braniskom vzhľadom k nepočetnej zástavbe za vyhovujúce riešenie považovať každú z 3 možností:
- odkanalizovanie do lokálnej ČOV s recipientom Svinka, ktorá zahrnie aj objekty individuálnej chatovej rekreácie (ICHR)
- prepojenie na budúci kanalizačný systém jadrovej časti obce
- osadenie nepriepustnej žumpy pri každom objekte RD resp. ICHR

Odpadové vody z výrobných prevádzok

Vlastné čistenie technologických odpadových vôd je pri všetkých prevádzkach výroby a výrobných služieb. Takéto riešenie sa predpokladá aj do budúcna.

Ochranné pásma:

K bezprostrednej ochrane verejného vodovodu alebo ver. kanalizácie pred poškodením a na zabezpečenie ich prevádzkyschopnosti sa vymedzuje pásmo ochrany, ktorým sa rozumie priestor v bezprostrednej blízkosti verejného vodovodu alebo ver. kanalizácie. Podľa §19 ods.(2) zákona č. 442/2002 Z.z. pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany:
- 1,5 m pri verejnom vodovode a ver. kanalizácii do priemeru 500 mm.
- 2,5 m pri verejnom vodovode a ver. kanalizácii nad priemer 500 mm.

3. Elektrická energia

Nadradená el. sieť veľmi vysokého napätia (VVN), zvlášť vysokého napätia (ZVN)

Riešeným územím neprechádza žiadne el. vedenie VVN či ZVN a ani do budúcna sa žiadna trasa takýchto vedení v katastri obce nenavrhuje.

VN vedenia

Široké - jadrová obec i m.č. Pod Braniskom sú zásobované el. energiou z 22 kV vzdušného el. vedenia VN č. 203 (ES Prešov-západ - ES Krompachy).
V riešenom území sú tieto distribučné trafostaníce (TS), ktoré sú v správe a majetku VSD a.s.:

Označ.	Miesto	typ TS	Výkon transform.(kVA)
TS 1	Pri OcÚ+KD	2 ½-stĺpová	250 kVA
TS 2	Pri MK k HD1	4-stĺpová	250 kVA
TS 3	Pri Kolbašskom p.	4-stĺpová	250 kVA
TS 4	Pri bytovkách	kiosková	250 kVA
TS 5	Križ. MK-I/18 Západ	2 ½-stĺpová	250 kVA
TS 6	Pri Dome nádeje	2 ½-stĺpová	250 kVA
TS 7	Pri RS-juh	2 ½-stĺpová	160 kVA
TS 8	Vlek-motokros	2 ½-stĺpová	63 kVA
TS 9	Areál ZI.studňa	murovaná	250 kVA

podklady týkajúce sa trás), katastrálnym územím obce Široké prechádza diaľkový telef. kábel T-Com a optický kábel a.s. Orange. Trasy týchto diaľkových káblov (kovových či optických) je potrebné rešpektovať.
Pri riešení nových miestnych komunikácií v ÚPN-O je potrebné rezervovať priestor aj pre uloženie telekomunikačných káblov; za optimálne pokladať vedenie jedného multifunkčného telekom. kábla (telefón, internet, TV). Existujúce vzdušné telef. vedenia je potrebné uložiť do zeme.

b) Miestny rozhlas (MR)

Miestnym rozhlasom je pokryté zastavané územie jadrovej časti obce.
MR je tu zrealizovaný vzdušnými rozvodmi na samostatných oceľových stožiaroch, kde sú osadené aj reproduktory. Ústredňa MR je situovaná v objekte OcÚ.
V návrhovom období je žiaduce riešiť MR bezdrôtovým systémom; šírenie MR zabezpečiť aj do nových lokalít obytnej zástavby.

c) Televízny signál (TVS), rádiový signál (RS)

Príjem TVS a RS je zabezpečený pomocou antén osadených na strechách domov; kvalita signálu je uspokojivá.
V návrhovom období sa predpokladá rovnaký spôsob príjmu TVS a RS.

5. Plyn, vykurovanie

a) Plyn

Obec je plynofikovaná. Zdrojom plynu je VTL plynovod DN 100 PN 4,0 MPa k regulačnej stanici RS Široké na južnom okraji obce s kapacitou 3000 m³/h. Odtiaľ vedie VTL plynovod DN 150 PN 4,0 MPa k regulačnej stanici RS Fričovce s kapacitou 1200 m³/h, ktorá sa tiež ale nachádza v k.ú. Široké.
Z RS Široké sú vyvedené vetvy STL plynovodu k zástavbe v jadrovej časti obce; m.č. Podbranisko nie je plynofikovaná. Samotní odberatelia sú zásobovaní plynom z STL aj NTL rozvodov. Potrubie je z ocele a z polyetyténu (PE); oceľové potrubie má aj katódovú ochranu a anódové uzemnenie. Plynové potrubia STL majú kapacitnú rezervu aj pre ďalší rozvoj obce v budúcom období.
V rámci riešenia ÚPN-O bude potrebné vychádzať z týchto zásad:
- Plyn využívať v maximálnej miere, t.j. na kúrenie, varenie i prípravu TÚV; plynofikovať tiež všetky novonavrhnuté lokality výstavby v jadrovej časti obce.
- Riešiť náhradu existujúcich NTL rozvodov STL rozvodmi
- Rešpektovať v riešenom území ochranné a bezpečnostné pásma (OP a BP) plynárenských zariadení v zmysle zákona č. 656/2006 Z.z. o energetike:
  - OP VTL plynovodu je 8 m, BP 50 m; umiestnenie zariadení s nesúvisiacou prevádzkou vnútri týchto pásiem sa má umožniť iba na základe výnimky udelenej vlastníkom-správcom plynovodu a za podmienok ním stanovených.
  - OP pre technologické objekty je 8 m
  - OP distribučných STL plynovodov v zastavanom území obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa je 1 m od osi plynovodu na obidve strany
  - BP STL plynovodu s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaným na voľnom priestranstve a na nezastavanom území je 10 m od osi plynovodu na obidve strany.

b) Vykurovanie

V súčasnosti hlavným vykurovacím médiom objektov v jadrovej časti obce je plyn; je žiaduce, aby tomu bolo tak aj v návrhovom období.
Za vhodnú alternatívu z hľ. palivovej bázy pri absencii plynu v m.č. Pod Braniskom treba považovať elektrinu, resp. palivo z biomasy (piliny, brikety z odpadového dreva), pri používaní moderných kotlov s vysokou účinnosťou.

K. Požiadavky na ochranu prírody, kultúrneho dedičstva, prírodných zdrojov a ložísk nerastných surovín, požiadavky na zabezpečenie ekologickej stability územia

a) Ochrana prírody, ÚSES

Celý kataster obce je v prvom stupni územnej ochrany, kde sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny (v zmysle 2. časti platného zák. č. 543/2002 Z.z. OPaK). Z národnej siete chránených území sa v k.ú. obce nenachádza žiadne. Rovnako tu nie sú ani chránené územia európskej sústavy NATURA 2000.

- Hostinec (evidovaný pod č. ÚZPF 4242/1); objekt so súp. č. 104 nachádzajúci sa na parcele KN-C č. 45/1 a 42 a na parc. KN-E č. 312/1, k.ú. Široké.
- Židovský cintorín (evidovaný v ÚZPF SR pod č. 11311/1); ide o cca 80 náhrobníkov na parcele KN-C č. 1058/1 v lokalite Padanisko

Pri akejkoľvek stavebnej činnosti na ploche NKP je nutné dodržať ustanovenia §32 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
Podľa § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí NKP nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie NKP je priestor v okruhu desiatich metrov od NKP; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.
Na základe dosiaľ evidovaných archeologických lokalít určil KPÚ Prešov v katastri obce územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:
- Historické jadro obce - územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (najstaršia písomná zmienka k roku 1320)
- Areál rímsko-katolíckeho kostola sv. Mikuláša - zaniknutá stredoveká sakrálna stavba.

Bližšie nelokalizované a ojedinelé nálezy:
- Poloha Budzin, juhozápadná časť katastra - zaniknutá stredoveká obec (písomné správy zo 14. storočia)

Pri akejkoľvek stavebnej či inej hosp. činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeolog. nálezísk v zmysle pam. zákona Krajský pamiatkový úrad (KPÚ) Prešov v spolupráci s prísl. stav. úradom v územnom a stavebnom konaní.

Súčasný platný ÚPN navrhol na zápis do zoznamu NKP objekt „Hrobka s kaplnkou sv. Kríža v neogotickom slohu z r. 1824 pre mladú Annu Hedry na náklady Melichera a Rozálie Hedryovcov". V hrobke je umiestnený zvon z pôvodného gotického kostola. Zo strany kompetentného orgánu pamiatkovej ochrany takýto zámer nie je známy, a preto nový ÚPN-O nepôjde nad rámec oficiálnych požiadaviek.
Návrh na zápis pamätihodnosti obce (rovnako uvedený v platnom ÚPN) „Stavba vodného kanála Línia" (ktorý privádzal vodu z Kolbašského jarku a ústil neďaleko kostola do mlynského náhonu zo Svinky) - je z dôvodu medzičasom výrazne pozmenenej štruktúry zástavby v tejto lokalite nereálny.

Pri rekonštrukciách ostatných objektov - pamiatkovo nechránených v historickej časti obce (v centre), ako aj pri novostavbách - je potrebné uprednostniť tradičné architektonické tvary a materiály.

c) Prírodné zdroje, nerastné suroviny

V katastrálnom území obce sa nenachádza ložisko vyhradeného nerastu; pre vyhradený nerast nie je určené prieskumné územie.
Evidované je ložisko nevyhradeného nerastu LNN 4051 (stavebný kameň).
Staré banské diela v zmysle §35 ods.1 zákona č.44/1988 o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v k.ú Široké nie sú.
Z prírodných zdrojov tu predstavujú najväčšiu hodnotu vodné toky, predovš. vodohospodársky významný tok Svinka, poľnohospodárska pôda a lesy. Na tieto zdroje by sa mali orientovať aj ekonomické aktivity, to zn. poľnohospodárstvo, potravinárstvo, chov rýb, drevovýroba.
Miestne prírodné zdroje je potrebné využívať racionálne, aby bola zabezpečená ich obnoviteľnosť.

L. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia

V riešenom území je potrebné rešpektovať koridory a plochy týchto nadradených systémov dopravného a tech. vybavenia územia:

1. Paneurópskeho multimodálneho koridoru Va. ako súčasť koridorovej siete TEN-T, v línii Bratislava - Trnava - Žilina – Prešov/Košice - Záhor/Čierna nad Tisou - Ukrajina/Užhorod, určený pre diaľničnú sieť - D1
   - pozemok cestného telesa diaľnice a komunikácií mimoúrovňovej križovatky D1-I/18 , so systémom odvedenia zrážkových vôd z diaľničného telesa do Svinky a miestnych tokov
   - tunel Branisko: vetracia šachta, východný portál s obslužnými a núdzovými prepájacími komunikáciami D1-I/18 (pri odstávke tunela)
   - diaľničné ochranné pásmo 100 m od osi priľahlého jazdného pásu
2. Cesty I/18 (Prešov - Poprad)
   - šírkové usporiadanie: mimo zast. územia v kategórii C 9,5/80; v z.ú. kategórie MZ 8,5(8,0)/50 funkčnej triedy B2

s domom smútku, požiarna zbrojnica, priestory miestnych združení; severovýchodne je športové centrum obce. Základná škola pre 1.-9. ročník, materská škola a bytovky sú severozápadne od centra.
Obec je polyfunkčnou zónou, v ktorej prevláda funkcia bývania. Tú reprezentujú predovšetkým samostatne stojace rodinné domy (RD); v blízkosti škôl sú tiež bytové domy (BD). Sociálne zaostalé skupiny obyvateľov v obci nie sú, a teda ani obydlia s charakterom chatrčí. Štruktúra zástavby je rôznorodá, prispôsobuje sa terénnym a priestorovým danostiam. V m.č. Podbranisko sú výlučne samostatne stojace rodinné domy.
Funkcia výroby je tež významne zastúpená. Najväčie plochy výroby využíva po zániku Poľnohospodárskeho družstva (PD) Branisko Široké fy Agrovit Bertotovce. Na území obce má 2 hospodárske dvory (HD1, HD2): Väčší HD1 (pri ceste I/18 na juhozápadnom okraji intravilánu) má ustajňovacie objekty živočíšnej výroby, účelové objekty rastlinnej výroby, a tiež mechanizačné dielne. Menší HD2 (pri diaľnici D1 na západnom okraji intravilánu) je zameraný na prípravu krmovín (siláž). Po PD Branisko zostalo niekoľko pridružených potravinárskych aktivít: - mäsovýroba, pekárenská výroba, maloobchod (so sieťou predajní v obci). Významným producentom nealkoholických nápojov je Zlatá studňa s.r.o. Výrobný areál má severne od centra obce; zamestnáva do 50 ľudí. Drevoobrábaním sa zaoberajú fy ULIP s.r.o., AspF s.r.o. (svoj areál majú na západmom okraji obce pri ceste k poľnému hnojisku); tiež stolárstvo SPM Eurookná (pri ceste III/3420 pred obcou Víťaz). Ďalšie prevádzky charakteru výrobných služieb sa nachádzajú na severnom okraji katastra: Setamotor (trackservis, umyvárka áut), Fevatrans (autodoprava), DUNPER s.r.o. (veľkosklad+obchod s predmetmi do domácnosti), Stavebniny Širocký BauShop s.r.o.
Hlavné zariadenia obč. vybavenosti (OV) sú v centre obce (križovatka ciest I/18 a III/3420), kde je združený objekt OV s obecným úradom (OcÚ) + predajňou potravín COOP Jednota, a tiež dom služieb so zdravotným strediskom + lekárňou + základnou umeleckou školou (ZUŠ). Zostavu OV v tomto priestore dopĺňa objekt pošty + pohostinstva, ako aj zariadenia obchodu a služieb umiestnené v pôvodne rodinných domoch. Druhé subcentrum sa rozvinulo okolo kostola s parkom, kde je aj cintorín s domom smútku, požiarna zbrojnica, dom záhradkárov a ZUŠ - odbor výtvarný.
Tretie subcentrum je okolo základnej školy (ZŠ) pre 1.-9.ročník a materskej školy (MŠ), kde sú sústredené aj objekty bytových domov.
Funkcia rekreácie je zastúpená iba v individuálnej forme (pôvodné RD využívané ako rekr. chalupy), a to v m.č. Pod Braniskom, ale aj v jadrovej obci. Zariadenie voľného cestovného ruchu (CR) v katastri obce nie je; v bezprostrednom susedstve m.č. Pod Braniskom pri ceste I/18 v k.ú. Harakovce sa nachádza motorest Branisko, s možnosťou ubytovania i verejného stravovania.
Na športové aktivity sú k dispozícii v rámci športovej zóny severne od centra futbalové ihrisko (s tribúnou a príslušenstvom) a veľkoryso poňaté kryté športové centrum: s halou 50x45m (tenis, basketbal, volejbal), s možnosťou vytvorenia ľadovej plochy 42x21m; perspektívne v 2. etape aj s plaveckým bazénom dĺžky 25m, saunou, dvojdráhovým bowlingom s bufetom, s dvoma squaschovými kurtmi a posilňovňou s využitím aj na stolný tenis. V hale bude aj jeden 3-izbový byt správcu a hotelová časť pre 20 hostí. V rámci školského areálu je vybudovaná nová telocvičňa.

Pri tvorbe urbanistickej kompozície je v návrhu ÚPN-O potrebné:
- rešpektovať exist. funkčné zónovanie, prírodné a topografické danosti prostredia
- dobudovať rozostavané lokality RD, nové pozemky vytvárať v závislosti od možností vybavenia tech. infraštruktúrou (najmä verejným vodovodom s limitovaným tlakovým pásmom)
- revitalizovať územie s plochami výroby kde došlo k útlmu výrobnej činnosti či dokonca zániku prevádzky, a to aj na účely miestneho hospodárstva (zberný dvor, kompostovisko)
- usilovať o ďalšie zveľadenie centrálnych priestorov: hlavného centra obce (v spojitosti s dopravným riešením križovatky ciest I/18 a III/3420) i subcentier (v zhode s dobudovaním či obnovou zariadení občianskej vybavenosti)
- štruktúru novej obytnej zástavby zladiť s tradičnou štruktúrou; zohľadniť existujúcu parceláciu a uličnú sieť, prednostne podporiť zástavbu lokalít s čiastočne prítomnou dopravnou a tech. infraštruktúrou
- výraznejšie zapojiť do organizmu obce - ako aj pre účely dynamického CR - všetky atraktívne prírodné prvky (rieku Svinka a jej prítoky, predhorie Braniska)
- podporiť rozvoj CR vrátane individuálneho v m.č. Pod Braniskom; územno-priestorový rozvoj tu nasmerovať k priblíženiu oboch sídelných blokov (t.j. smerom k jadrovej časti obce).

Za limitujúce skutočnosti pre priestorový rozvoj obce v jednotlivých smeroch treba pokladať:
Jadrová časť obce
- na severe hranicu katastra
- na západe diaľnicu D1 s jej ochr. pásmom
- na východe vodný tok Svinka a VTL plynovod s jeho ochranným a bezpečnostným pásmom
- na juhu topografické danosti v spojení s možnosťou zásobovania vodou z verejného vodovodu a odkanalizovania do verejnej kanalizácie

dráhou a ďalšími zariadeniami k výučbu základnej telesnej výchovy, a to v rámci existujúceho školského areálu namiesto starej telocvične.
V centre obce je v 2 rôznych objektoch základná umelecká škola (ZUŠ); má odbor hudobo-tanečný (v Dome služieb) a výtvarný (v pôv. objekte RD pri kostole)

b) Kultúra a osveta

Kultúrne stredisko s viacúčelovou sálou (cca 300 miest) sa nachádza v spoločnom objekte s obecným úradom. Klubové priestory sú aj v rámci futbalového areálu, objektu športového centra, domu záhradkárov, požiarnej zbrojnice (združenie chovateľov poštových holubov)
Medzi kultúrne zariadenia treba zaradiť aj kostol (rímsko-katolícky); vzhľadom k jednotnej konfesionálnej skladbe obyvateľstva sa nepredpokladá výstavba ďalšieho kostola v obci.

c) Telovýchova a šport

Hlavným klubovo organizovaným športom v obci je futbal. Futbalový areál sa nachádza severne od centra, v objekte s tribúnou sú šatne, klubové priestory, príležitostný bufet). V bezprostrednom susedstve areálu je veľkoryso poňaté kryté športové centrum: s halou 50x45m (tenis, basketbal, volejbal), s možnosťou vytvorenia ľadovej plochy 42x21m; perspektívne v 2. etape aj s plaveckým bazénom dĺžky 25m, saunou, 2-dráhovým bowlingom s bufetom, s dvoma squaschovými kurtmi a posilňovňou s využitím aj na stolný tenis. V hale bude aj jeden 3-izbový byt správcu a hotelová časť pre 20 hostí. Celý športový komplex sa ešte dobudováva o exteriérové multifunkčné ihrisko.
V rámci školského areálu je vybudovaná nová telocvičňa; starý objekt má uvoľniť priestor na výstavbu bežeckej dráhy a ďalších zariadení k výučbe základnej telesnej výchovy.
Paletu športových zariadení dopĺňa motokrosový areál nadobecného významu na kopci východne od zastavaného územia. V k.ú. Široké sa nachádza aj futbalové ihrisko futb. klubu obce Víťaz.
Sortiment šport. zariadení je viac ako dostatočný aj pre návrhové obdobie.

d) Zdravotníctvo

V centre obce v polyfunkčnom objekte Domu služieb je zdravotné stredisko (ZdS) s ambulanciami pre detského lekára, lekára pre dospelých, gynekológa a zubného lekára. Ďalej sú tu priestory pre rýchlu záchrannú službu a lekáreň.
Do budúcnosti sa nepredpokladajú nové investičné zámery v tejto oblasti.

e) Sociálna starostlivosť

Pre naplnenie zákona o sociálnych službách bol prijatý Komunitný plán sociálnych služieb obce Široké 2018-2023.
V zmysle tohto dokumentu má obec zabezpečiť pre cieľovú skupinu seniori zriadenie denného centra s ambulantnou formou s kapacitou 10 osôb.

f) Maloobchod, veľkoobchod

Najviac predajnej plochy má COOP Jednota (cca 200 m^2) - na prízemí v spoločnom objekte s OcÚ; hlavný sortiment sú tu potraviny a základný priem. tovar dennej spotreby.
Ďalšie predajne sú rozptýlené v centre (Milk Agro, Vinotéka Harmony) i mimo centra v obytnej zástavbe (Potraviny Boržik, Potraviny Novotný, Pekáreň Agro Branisko).
Najväčší predaj veľkoskladového charakteru zabezpečujú: v sortimente stavebnín BauShop Stavebniny Širocký; v sortimente priem. tovaru s.r.o. Dunper (na severnom okraji obce pri ceste I/18).
Všetky zariadenia maloobchodu i veľkoobchodu sú na súkromnej báze, preto o ich veľkosti a štruktúre bude rozhodovať princíp ponuky a dopytu.

g) Verejné stravovanie

Hlavným zariadením tohto druhu je pohostinstvo v centre obce (v spoločnom objekte s poštou).
Pre dynamický CR na ceste I/18 poskytuje možnosťverejného stravovania Motorest Branisko (mimo rieš. územia); blízke zariadenie s podobným charakterom v m.č. Pod Braniskom svoju prevádzku zrušilo.
Aj v tejto oblasti bude rozhodovať princíp ponuky a dopytu.

h) Ubytovanie

Zariadenie tohto účelu sa v budúcnosti uvažuje v rámci 2. etapy výstavby športového centra, kde má byť ubytovacia časť pre 20 hostí. Najbližším fungujúcim zariadením je v súčasnosti motorest Branisko v k.ú. Harakovce, poskytujúci predovšetkým motoristickej verejnosti ubytovnie i stravovanie.

Branisko zostalo len niekoľko pridružených potravinárskych aktivít: - mäsovýroba, pekárenská výroba, maloobchod (so sieťou predajní v obci i susedných obciach).
Významným producentom nealkoholických nápojov je Zlatá studňa s.r.o. Výrobný areál má severne od centra obce; zamestnáva do 50 ľudí. Budúcnosť závodu je však neistá; hrozí ukončenie plničky a pretvorenie areálu len na sklady nápojov (tie sa majú produkovať v iných prevádzkach firmy roztrúsených po Slovensku).
Drevoobrábaním sa zaoberajú fy ULIP s.r.o., AspF s.r.o.; svoj areál majú na západmom okraji obce pri ceste k poľnému hnojisku.
Ďalšie prevádzky charakteru výrobných služieb sa nachádzajú na severnom okraji katastra: Setamotor (trackservis, umyvárka áut), Fevatrans (autodoprava), DUNPER s.r.o. (veľkosklad+obchod s predmetmi do domácnosti), Stavebniny Širocký BauShop s.r.o.
Najväčšiu perspektívu rozvoja v obci majú prevádzky a služby spojené s dopravou, ale tiež výrobné zariadenia využívajúce miestne zdroje: poľnohospodársku pôdu (PP), lesy, vodné zdroje.

P. Požiadavky na životné prostredie

a) Ovzdušie

Obec Široké leží mimo globálnych zdrojov priemyselných emisií. Veľké ani stredne veľké zdroje znečistenia ovzdušia v riešenom území nie sú.
Vykurovanie je decentralizované - lokálnymi kotolňami. Palivovú základňu tvorí predovšetkým zemný plyn, v menšej miere tuhé palivo (v m.č. Pod Braniskom). Z dôvodu ochrany ovzdušia je potrebné aj v ÚPN-O považovať plyn za hlavné vykurovacie médium; plynom zásobiť aj novonavrhnuté lokality zástavby.
V súčasnosti hlavným zdrojom exhalátov je diaľnica D1 v dvoch miestach kontaktu s obytnou zónou. V zmysle kapitoly J.1.a) tu bude potrebná výstavba protihlukovej steny, ktorá zachytí aj najpodstatnejšiu časť exhalátov.

b) Čistota vody

Čistota miestnych tokov sa nesleduje. Svinka ale aj ostatné vodné toky prechádzajúce zastavaným územím sú znečisťované zástavbou bez verejnej kanalizácie, a tiež niektorými výrobnými prevádzkami nedodržujúcimi hygienicko-technologické postupy (nebezpečenstvo predstavuje predovš. hosp. dvor so živ. výrobou).
Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou v jadrovej časti obce je z verejného vodovodu; u rodinných domov v m.č. Pod Braniskom z vlastných studní. Miestne vodárenské zdroje (VZ) verejného vodovodu majú vymedzené pásma hygienickej ochrany (PHO) I. a II. stupňa; režim vnútri týchto PHO je dodržiavaný.
Hlavnou úlohou do budúcna zostáva vybudovať v jadrovej časti Širokého verejnú splaškovú kanalizáciu ako súčasť skupinovej kanalizácie; súčasne riešiť s dotknutými obcami (Fričovce, Lipovce a Šindliar) finančné zabezpečenie rozšírenia existujúcej ČOV Fričovce

c) Pôda

Zosuvy
Aktívny bodový zosuv bol zaznamenaný pri výstavbe tunela Branisko; potenciálne svahové deformácie podľa dostupných podkladov (mapy SGÚDŠ) hrozia na severnom okraji katastra. U územia s potenciálom výstavby RD na juhovýchodnom okraji intravilánu nemožno vylúčiť šmykové pohyby základovej pôdy, ktorú tvoria flyšové bridlice. Povoľovanie výstavby na pozemkoch, ktoré sú ohrozené svahovými deformáciami, je nutné podmieniť vykonaním inžiniersko-geologického prieskumu.
Radón
Zdrojom radónu sú hlbšie pôdne horizonty a horniny, odkiaľ sa sekundárnym spôsobom dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo stavebných materiáloch do obytných priestorov.
Problematiku radónového rizika upravuje Vyhl. MZ SR č.460/1992 Zb. a Uzn. vlády SR č. 726/1991. Dosiahnutá hodnota objemovej aktivity ^{222}Rn v pôdnom vzduchu, v základových pôdach podľa plynopriepustnosti zemín v k.ú. Široké patrí do kategórie nízkeho až stredného radónového rizika. Elimináciu Rn-rizika je potrebné zabezpečiť základnými stavebno-technickými prostriedkami - izoláciou proti zemnej vlhkosti.

d) Hluk

Hlavným zdrojom hluku v predmetnom území je diaľnica D1. Hluková mapa spracovaná pre NDS a.s. firmou Avekol s.r.o. Žilina preukazuje nadmerné zahlučnenie (podľa hyg. normy nad 60 dB denného hluku, resp. 50 dB nočného hluku) u 2 lokalít so zástavbou RD: nad HD2 pri Kolbašskom potoku a na SZ okraji intravilánu.

Systém zelene v urbanizovanej časti obce je tvorený najmä súkromnou zeleňou (záhrady pri RD). V nemenej významnej miere je v intraviláne zastúpená verejná zeleň (park pri kostole sv. Mikuláša) a vyhradená zeleň (obecný cintorín, židovský cintorín, MŠ+ZŠ). Líniová zeleň je len pozdĺž miestnych tokov; ochranná izolačná zeleň okolo areálov buď chýba, alebo je nekompaktná.
Hlavné úlohy pri tvorbe zelene v obci možno zhrnúť do týchto bodov:
- vtiahnuť sprievodnú zeleň Svinky do centrálnych verejných priestorov s objektmi obč. vybavenosti (v športovej zóne, pri OcÚ a Dome služieb)
- pozemky s existujúcimi bytovými domami vyčistiť od provizórnych garáží a kôlní v prospech úžitkovej i okrasnej zelene, s verejným charakterom vo vymedzených častiach
- všade tam, kde to umožnia šírkové pomery (šírka zeleného pásu min. 1,5m) vysadiť pozdĺž komunikácií sprievodnú líniovú zeleň
- založiť resp. doplniť zeleň vo výrobných areáloch (hosp. dvory 1 a 2, Zlatá studňa, prevádzky na severnom konci obce) a na pozemkoch obč. vybavenosti (ZŠ+ MŠ)

Jestvujúce i novonavrhované plochy verejnej zelene v intraviláne obce majú slúžiť pre realizáciu náhradnej výsadby za asanovanú zeleň.

Q. Požiadavky z hľadiska ochrany pôdneho fondu

1. Poľnohospodárska pôda (PP)

V štruktúre poľnohosp. pôdy v katastri obce prevláda orná pôda, výrazne sú zastúpené aj trvalé trávne porasty (TTP). V intraviláne sú to sady a záhrady.
Podľa §12 zákona číslo 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je potrebné rešpektovať poľnohospodársku pôdu ako limitujúci faktor územného rozvoja riešeného územia, osobitne chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu BPEJ, uvedenú v prílohe číslo 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodársku pôdu, ktorou je pôda s kódom BPEJ 0550302, 0766202, 0811005, 0863242, 0863245, 0863442, 0868442, 0869232, 0869432, 0869442, 0869445, 0869532, 0869542, 0870433, 0872213, 0914062, 0963245, 0963445, 0969232, 0969432, 0969435, 0969442, 0969445.
Pri návrhu rozvoja obce je potrebné uprednostniť výstavbu v rámci súčasného zastavaného územia, čo najmenej narušovať organizáciu PP, zabezpečiť celistvosť honov a ich sprístupnenie poľnohosp. mechanizmami, chrániť PP najlepšej kvality a chrániť funkčnosť zariadení na zachovanie a zvýšenie úrodnosti pôd (meliorované pozemky). Hydromelioračné zariadenia v správe š.p. Hydromeliorácie v k.ú. Široké nie sú známe; v minulosti boli na PP (v južnej časti katastra) vybudované odvodnenia drenážnym systémom. Pri uvažovanej životnosti takýchto stavieb 25 rokov sa predpokladá, že systém už nie je funkčný.
V ÚPN-O bude potrebné zdôvodniť návrh novej výstavby za hranicou zastavaného územia k 1. 1. 1990 a vyhodnotiť zámery na poľnohospodárskej pôde v zmysle vyhl. MP SR č. 508/2004 Z.z.
Pri použití poľnohospodárskej pôdy na iné účely je potrebné mať na pamäti, že pri zábere osobitne chránenej PP sú požadované odvody podľa prílohy 1 NV SR č. 58/2013 Z.z.

2. Lesné pozemky (LP)

Väčšie kompaktné lesy sú v západnej a východnej časti katastra. Ide o hospodárske lesy. Lesy na západe katastra sú z hľadiska ochrany prírody posudzované ako lesné biotopy európskeho a národného významu, to zn. že pri zásahu do porastov sa požaduje súhlas orgánu ochrany prírody.
V územnom pláne je potrebné vyhnúť sa neodôvodneným záberom lesných pozemkov a rešpektovať ochranné pásmo lesa 50 m kvôli zamedzeniu lesných požiarov a ochrane objektov pred pádmi stromov.

R. Požiadavky na vymedzené časti územia obce, ktoré je potrebné riešiť v stupni zóna

Z dôvodu stanovenia presnejších regulatívov zástavby je potrebné následne územným plánom zóny (ÚPN-Z), prípadne urbanistickou štúdiou (UŠ) s mierkou zóny podrobnejšie preriešiť:
- všetky väčšie lokality s novou obytnou výstavbou
- lokality s komplikovanou prestavbou a majetkoprávnymi vzťahmi (napr. centrum obce), výrobné komplexy, rekreačné areály a väčšie zariadenia občianskej vybavenosti so zložitými urbanistickými väzbami

S. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby